

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera a soudkyň Veroniky Juříčkové a Jiřiny Chmelové v právní věci žalobkyně: **E. P.**, zastoupené JUDr. Lubošem Hejzmanem, advokátem, sídlem Konviktská 297/12, Praha 1, proti žalované: **rektorka Univerzity obrany**, sídlem Kounicova 156/65, Brno, proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 10. 2022, č. j. MO 416453/ 2022-2994, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 4. 2024, č. j. 30 A 16/2023-52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaná **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Děkan Fakulty vojenského leadershipu Univerzity obrany rozhodnutím ze dne 10. 8. 2022 podle § 68 odst. 1 písm. g) a § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, rozhodl o nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu podle studijního a zkušebního řádu Univerzity obrany a o ukončení kombinovaného studia žalobkyně v doktorském studijním programu Ekonomika a management.

[2] Žalovaná rozhodnutím ze dne 11. 10. 2022 zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí děkana. Proti tomuto rozhodnutí se žalobkyně bránila žalobou u krajského soudu.

[3] Krajský soud neshledal namítanou nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované z důvodu nevypořádání odvolacích námitek. Žalovaná dle krajského soudu dostatečně odpověděla na námítky stěžovatelky, podle níž není z rozhodnutí děkana zřejmé, jaká byla standardní doba studia, kdy tato doba uplynula a z jakého předpisu tato doba vyplývá. Pochybení děkana spočívající v nedostatečném odůvodnění závěru o překročení maximální délky studia tak žalovaná zhojila.

[4] Správní orgány sice do správního spisu nezaložily žádnou listinu, z níž by vyplývalo, že standardní doba studia je tři roky, nicméně podkladem pro rozhodnutí mohou být i skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti. Krajský soud odkázal na judikaturu, podle níž pro možnost kvalifikované obrany účastníka postačuje, pokud správní orgán se svými poznatky a jejich pramenem účastníka seznámil. Dle krajského soudu těmito požadavkům rozhodnutí žalované dostalo.

[5] Krajský soud doplnil dokazování rozhodnutím o přijetí žalobkyně k doktorskému studiu a rozhodnutím o akreditaci studijního programu. Dle krajského soudu bylo prokázáno, že standardní doba doktorského studia činila tři roky a že tato skutečnost byla správním orgánům známa z jejich úřední činnosti. Uzavřel proto, že napadená rozhodnutí stojí na relevantních podkladech a neobsahují nepodložené či překvapivé závěry.

[6] Z uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a replika

[7] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost podle § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).

[8] V kasační stížnosti stěžovatelka namítala, že v rozsudku krajského soudu byla nesprávně posouzena otázka délky studia. Dle stěžovatelky neexistuje jednoznačný právní dokument, který určuje dobu studia, a krajskému soudu nepřísluší tuto délku dovozovat.

[9] Stěžovatelka namítala, že správní orgány a soud se řádně nevypořádaly se závěrem, že stěžovatelka překročila maximální dobu studia, a jejich úvaha je nepřezkoumatelná. V rozhodnutí děkana fakulty bylo zmiňováno dosažení maximální doby studia, z rozhodnutí ale není zřejmé, jak dlouhá tato doba byla a z čeho vychází. Závěry rozhodnutí žalované byly dovozovány z listin, které nejsou součástí spisu. Žalovanou a soudem tvrzená doba studia uplynula dnem 28. 2. 2022, uvedení data však není podloženo žádným odkazem, nelze tedy přezkoumat, zda uvedené datum je správné, neboť vnitřní předpisy univerzity připouští řádnou dobu studia tříletou i čtyřletou. Odkaz na Studijní a zkušební řád Univerzity obrany standardní dobu jejího studia nijak nedokládá. Stěžovatelka zdůraznila, že opakovaně vyjádřila své přesvědčení, že maximální doba jejího studia neuplynula.

[10] Dále stěžovatelka namítla, že nebyla zachována dvojinstančnost správního řízení a že bylo postupem soudu porušeno její právo na spravedlivý proces.

[11] Stěžovatelka dále doplnila, že podala žádost o udělení výjimky spočívající v prodloužení maximální doby studia pro opravný pokus obhajoby disertační práce. Neprodloužením doby studia jí bylo odepráno právo konat opravný pokus obhajoby, na který má právní nárok.

pokračování

[12] **Žalovaná** se ke kasační stížnosti vyjádřila tak, že rozsudek krajského soudu je v souladu s právními předpisy. Shrнула, že údaj o standardní tříleté době studia obsahovalo rozhodnutí o přijetí stěžovatelky ke studiu, stěžovatelka si nechala schválit individuální studijní plán rozvržený na tři roky standardní doby studia a dne 31. 1. 2022 (tedy 28 dní před uplynutím maximální doby studia) podala stěžovatelka žádost o výjimku podle čl. 38 Studijního a zkušebního řádu Univerzity obrany, jíž se domáhala prodloužení maximální doby studia. Z uvedeného je zřejmé, že stěžovatelka mohla a měla vědět, jaká je standardní doba studia, a že standardní dobu studia i skutečně znala.

[13] Žalovaná rovněž uvedla, že rozhodnutí správních orgánů tvoří jeden celek. Žalovaná závěry děkanova rozhodnutí neměnila, jen zhojila nedostatky v jeho odůvodnění. Rozhodnutí, z nichž vyplývají skutečnosti známé z úřední činnosti, byla označena jak v napadeném rozhodnutí, tak ve vyjádření děkana k odvolání. Stěžovatelka tak mohla seznat, z jaké konkrétní úřední činnosti správní orgány čerpají poznatky.

[14] V **replíce** stěžovatelka uvedla, že délku studia nezpochybňuje. Soud se ale řádně nezabýval otázkou, v jaké souvislosti žádala o prodloužení doby studia. Bylo to z důvodu, že chtěla vykonat opravný pokus obhajoby disertační práce. Toto právo jí nelze upřít. Stěžovatelka v replíce podrobněji rozvedla okolnosti neúspěšné obhajoby disertační práce a rozhodování o její žádosti o výjimku spočívající v prodloužení doby studia.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[16] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[17] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu a rozhodnutí žalované, kterou stěžovatelka spatřovala v nepřezkoumatelnosti úvah o délce maximální doby studia.

[18] Nepřezkoumatelnost je třeba vykládat jako objektivní nemožnost určité rozhodnutí přezkoumat (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Tuto vadu však Nejvyšší správní soud u napadeného rozsudku ani u rozhodnutí žalované neshledal. Podstatné je, že se žalovaná i soud vypořádaly se všemi základními námitkami stěžovatelky, a ty tak nezůstaly bez odpovědi (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2013, č. j. 7 As 79/2012-54, ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 182/2012-58, či ze dne 19. 2. 2014, č. j. 1 Afs 88/2013-66).

[19] Z rozhodnutí žalované i rozsudku krajského soudu zřetelně vyplývá, že standardní doba studia ve studijním programu, který studovala stěžovatelka, byla tříletá, přičemž maximální doba studia je standardní doba studia prodloužená o dva roky (str. 2, 4 a 5 rozhodnutí žalované a v návaznosti na ně body 27 a 31 rozsudku krajského soudu).

[20] Žalovaná i krajský soud rovněž uvedly, že tříletá doba studijního programu, který stěžovatelka studovala, byla stanovena rozhodnutím o akreditaci, a stěžovatelka byla s údajem o délce standardní doby studia seznámena přinejmenším prostřednictvím rozhodnutí o přijetí do doktorského studijního programu. Délka maximální doby studia je pak ve vazbě na standardní dobu studia stanovena čl. 7 odst. 3 písm. c) Studijního a zkušebního řádu Univerzity obrany, na nějž odkazují rozhodnutí správních orgánů obou stupňů (str. 3 rozhodnutí děkana, str. 2 rozhodnutí rektorky) i rozsudek krajského soudu (body 30 a 31).

[21] Námitka, že neexistuje dokument, který jednoznačně stanovuje dobu studia, pomíjí, že dokazováním krajského soudu bylo ověřeno, že rozhodnutí o akreditaci, na nějž rozhodnutí žalované odkazovalo, tříletou standardní dobu studia skutečně stanovuje. Krajský soud tak údaj o době studia nedovozoval.

[22] Jen na okraj k této skupině námitek Nejvyšší správní soud doplňuje, že nemohl přehlédnout nekonzistentnost v tvrzeních a argumentaci stěžovatelky. Zatímco v žalobě i kasační stížnosti stěžovatelka namítala, že není jasné, jak dlouhá maximální doba studia byla, když Studijní a zkušební řád Univerzity obrany připouští tříleté i čtyřleté doktorské studijní programy, v replice k vyjádření žalované ke kasační stížnosti výslovně uvedla, že délku doby studia nezpochybňuje.

[23] Již krajský soud odpověděl též na námitku, že správní orgány se opíraly o listiny, které nejsou součástí správního spisu. Krajský soud této námitce přisvědčil, zdůraznil však, že z hlediska možnosti obrany je podstatné, že stěžovatelka mohla před vydáním rozhodnutí rektorky seznat údaj o době studia i zdroj, z nějž tento údaj správní orgány čerpaly, a uplatnit tak své námitky.

[24] Nejvyšší správní soud se s vypořádáním krajského soudu ztotožňuje.

[25] Obecně má stěžovatelka pravdu, že rozhodnutí správního orgánu má splňovat zákonem stanovené náležitosti, včetně řádného odůvodnění rozhodnutí. Tomu, jak již bylo uvedeno, přitakal i krajský soud. Zároveň však krajský soud správně uvedl, že správní orgán II. stupně je oprávněn provést dílčí korekce odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně, což potvrzuje četná judikatura Nejvyššího správního soudu (např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS, rozsudek ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007-80, nebo rozsudek ze dne 14. 3. 2013, č. j. 4 As 10/2012-48). Z hlediska přezkumu ve správním soudnictví tvoří rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jeden celek. Doplnění odůvodnění rozhodnutí děkana rektorkou tak nelze důvodně vytýkat.

[26] Požadavek na řádné odůvodnění rozhodnutí není samoučelný. Smyslem odůvodnění rozhodnutí je, mimo jiné, aby adresát rozhodnutí seznal rozhodovací důvody a mohl se kvalifikovaně bránit, tedy svou obranu zaměřit právě na sdělené rozhodovací důvody. Ačkoli byla stěžovatelka s údaji o době studia seznámena a znala též odkazy na dokumenty, jimiž je doba studia stanovena, svoji obranu nadále stavěla na opakování námitek, že rozhodnutí správního orgánu musí splňovat stanovené náležitosti.

[27] Za popsanych okolností tak Nejvyšší správní soud neshledal ani porušení zásady dvojinstančnosti nebo práva na spravedlivý proces.

pokračování

[28] Stěžovatelka v kasační stížnosti rovněž namítala, že neumožněním prodloužení doby studia jí bylo odepřeno právo konat opravný pokus obhajoby disertační práce, na který má právní nárok, a krajský soud se kontextem žádosti o prodloužení doby studia nezabýval.

[29] Rozhodnutí o žádosti o výjimku ze studijního a zkušebního řádu vysoké školy (zde výjimku spočívající v prodloužení doby studia) není způsobilé samostatného soudního přezkumu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 52/2012-114). Rozhodnutí o žádosti o výjimku tak mohlo být přezkoumáno správním soudem v rámci přezkumu rozhodnutí o nesplnění požadavků vyplývajících ze Studijního a zkušebního řádu Univerzity obrany a ukončení studia. To ovšem s ohledem na dispoziční zásadu a význam žalobních bodů pouze za předpokladu, že by se stěžovatelka proti neposkytnutí výjimky v podané žalobě bránila.

[30] Proti zamítnutí žádosti o výjimku spočívající v prodloužení maximální doby studia však stěžovatelka žalobními námitkami nebrojila. Její žalobní body směřovaly proti nedostatkům odůvodnění rozhodnutí správních orgánů ve věci nesplnění studijních požadavků a ukončení studia. Nelze tedy krajskému soudu vytýkat, že se otázkou možného prodloužení maximální doby studia stěžovatelky, resp. zákonností rozhodnutí o výjimce nezabýval. Krajský soud byl vázán žalobními body stěžovatelky, které předurčily rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2006, č. j. 1 Azs 244/2004-49). Krajský soud tak nebyl oprávněn přezkoumávat napadené rozhodnutí z hledisek, na něž stěžovatelka v žalobě nepoukázala.

[31] Námitkami směřujícími proti zamítnutí žádosti o výjimku spočívající v prodloužení doby studia se nemohl věcně zabývat ani Nejvyšší správní soud. Dle § 104 odst. 4 s. ř. s. jsou nepřípustné nové právní důvody, které nebyly uplatněny v řízení před krajským soudem, ačkoli uplatněny být mohly.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Nejvyšší správní soud námitky stěžovatelky neshledal důvodnými, proto kasační stížnosti podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[33] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně jako stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2025

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu

